

ud over Landet, vil man kunne speile sig i Rummer og Glendighed blandt de lavere Klasser i Samfundet, derunder ogsaa indbefattet de lavest lønede Embeds- og Bestillingsmænd. Saavel i Byerne som paa Landet er disse Klassers Stilling sørgelig, og naar vi se hen til Landbrugerne, saa er heller ikke deres Stilling straalende. Den sidste Høst har været en af de daarligste, vi have haft i mange Aar, baade hvad Kvalitet og Kvantitet angaar. Udbyttet har været daarligt; gennemsnitlig vil der blive Underbalance, og hvor skulle Landmændene da søge Forstød? De ere henviste til de to Veie, nemlig til enten at gjøre Laan, forsaavidt de kunne faae et saadant, eller ogsaa til at reducere deres Forbrug. Det er jo en Selvfølge, at dette ogsaa vil komme til at bære de andre Stænder. Den stedse stigende Statteburde i Kommunerne vil voxe os over Hovederne, særlig hvad Landkommunerne angaar, hvor Statterne forholdsvis ere stegne mere end andre Stæder, og Her der ikke snart en Lempelse i en Del af disse Udgifter, vil man ikke kunne se en lys Fremtid imøde. En Del af de Udgifter, som saaledes ere kastede over paa Kommunerne, burde ubetinget helt og holdent bæres af Statskassen, da det jo er denne, der danner den høieste Ligevægt. Jeg kan derfor ikke forstaa rettere, end at alle Stænder ere lige pligtige til at bære Tidens Tryk, og at en enkelt Stand ikke bør favoriseres. At de lavere lønede Embeds- og Bestillingsmænd ikke have faaet noget Lønningsstillæg, derfor bærer Flertallet her i Thinget intet Ansvar.

Ordføreren (Holstein): Da den ærede Finansminister har erklæret sig villig til, naar ellers Overenskomst kunde opnaas om de mindre Forslag, der have været nævnte, ikke for sit Vedkommende at lægge nogen Hindring i veien for dem, skal jeg ikke komme nærmere ind paa disse Forslag, men kun gjøre opmærksom paa, at de Konsekvenser, som man maasse fra nogle Sider kunde frygte af Vedtagelsen af de tvende smaa Understøttelser, den ene til Mølleren paa Grændsen og den anden til Familien Adellers Descendenter, virkelig ikke findes. Den Forpligtelse, der kunde være til ogsaa at give andre paa Grændsen boende Møllere en saadan Understøttelse, er ubetinget afhængig af de betræffende Individens Træng og Thingets forbeholdte Ret til at afgjøre, hvorvidt det finder, at der er en saa stor Træng tilstede, at det begrunder en Understøttelse, og hvad Understøttelsen til de tre Medlemmer af Familien Adeler angaar, er det jo en Bevilling, hvis Konsekvenser man vistnok heller ikke paa nogen Maade behøver at frygte. Jeg motiverede den jo nemlig udtrykkelig saavel ved Hensynet til Stamfaderen som ved Hensynet til, at der faktisk i Statskassen er indgaaet en Sum, et Beløb, en Formue, der havde tilhørt den Familie, hvortil de høre. Jeg vil ganske vist ind-

rømme, at det er en Formue, som de ikke have nogen Arveret til, og om hvilken man aldrig kan bevise, at de vilde have faaet den; men disse to faktiske Omstændigheder er der i alt Fald: baade at de nedstamme fra Familien Adeler, og at Familiens Formue er indgaaet i Statskassen, og en saadan Kombination af Omstændigheder, baade at Familiens Formue er indgaaet i Statskassen, og at den tæller en Mand mellem sine Aner, der har en — lad den nu være større eller mindre — Berømthed i Fædrelandet, tror jeg ikke let vil kunne gjentage sig. I hvert Fald er det vist, at Thinget ikke ved at give en Bevilling til disse 3 Medlemmer af Familien, paatager sig nogen Forpligtelse til at sørge for Familien i Fremtiden, saa at jeg ikke af den Grund kan antage, at man skulde lade sig afskrække fra at vedtage Bevillingen. I Anledning af den ærede Ministers Udtalelser om, at mine Bemærkninger illustrere den Beredvillighed, der var fra Thingets Side, skal jeg sige, at denne Ytring fra den ærede Minister tror jeg ikke er berettiget, navnlig ikke med den Betoning, hvormed den fremkom, idet jeg ikke kan opfatte det anderledes, end at det var en Slags mild Anklage for Mangel paa Beredvillighed fra vor Side. Jeg tror, at baade Forbiden med de mange Forhandlinger, der have været førte om alle de foreliggende Strids spørgsmål, og særlig denne Finanslovsbehandling maa vise, at der fra vor Side er Beredvillighed til Overenskomst. Jeg tror, at den høitærede Minister har glemt, at det er Ministeriets Holdning, der har nødvendiggjort en Fastholden fra Flertallets Side af bestemte Bevillinger, som maasse under andre Omstændigheder ikke havde behøvedes, idet Ministeriet ved den Maade, hvorpaa det har stillet sig ligeoverfor Thingets gjentagne Afstemninger og Fordringer, og ved den Maade, hvorpaa det blot Ministeriet, men ogsaa dets Venner i Pressen have opstillet og motiveret Forlangendet om Underkastelse fra dette Things Side paa Lovgivningsmagtens Omraade, har gjort, at dette Thing ikke kan bøie sig. Der er ingen Tvivl om, at dette Thing — det har det mange Gange vist — baade kan og vil forhandle med de øvrige Faktorer i Lovgivningsmagten; men den Maade, hvorpaa Regjeringen har stillet sig til Folkethinget ved de to Opløsninger og ved endel af Forhandlingernes kategoriske Karakter til Dato, har gjort, at der er kommet til at ligge i Afstemningerne og maa ligge i Afstemningerne over de foreliggende Spørgsmaal et Princip, som Folkethinget ikke kan underkjennde, uden at opgive sin Regerettigelse i Lovgivningen med de andre Faktorer. Havde Regjeringen ikke gjort dette, vilde Stemningen have været en hel anden. Det er den Maade, hvorpaa Regjeringen har taget Sagen fra Jøst af, som gjør det umuligt for Folkethinget at bøie sig i de Spørgs-